

NGHE AN BORDER SOLDIERS PARTICIPATE IN BUILDING SOCIO-POLITICAL BASES IN ETHNIC MINORITY AREA IN BORDER AREA TODAY

Ta Viet Hung^a
Tran Ngoc Ngan^b

Academy for Politics, Ministry of National Defense

Email: ^a taviethung.hung@gmail.com; ^b nganhvct683@gmail.com

Received: 13/2/2022; Reviewed: 02/3/2022; Revised: 10/3/2022; Accepted: 14/3/2022; Released: 31/3/2022

DOI: <https://doi.org/10.54163/0866-773X/661>

The border soldier is a force in charge of managing and protecting national borders. This is a force that plays an important role in building socio-political bases in border areas, ethnic minority and mountainous areas. The article focuses on assessing the results and limitations, thereby proposing some key solutions to promote the role of the Nghe An province border soldiers in building socio-political foundations in the border ethnic minorities areas in the near future.

Keywords: *Border soldier; Border; Socio-Politics; Ethnic minorities and mountainous areas; Nghe An province.*

1. Đặt vấn đề

Tỉnh Nghệ An nằm ở trung tâm khu vực Bắc Trung Bộ, có vị trí chiến lược đặc biệt quan trọng về kinh tế, chính trị, quốc phòng - an ninh. Với 252 xã, 1.339 thôn, bản, trong đó có 27 xã biên giới, 419 km đường biên tiếp giáp với nước bạn Lào, 7 dân tộc anh em cùng sinh sống (Kinh, Thái, Mông, Khơ-mú, Thổ, Ô Đu, Mường). Phần lớn các xã biên giới thuộc vùng đặc biệt khó khăn. Những năm qua, được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy Đảng, chính quyền, Bộ đội Biên phòng tỉnh Nghệ An đã chủ động tham gia xây dựng hệ thống chính trị, phát triển kinh tế-xã hội (KTXH), củng cố quốc phòng an ninh, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào, củng cố và tăng cường xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân trên địa bàn. Đó cũng là nhân tố cơ bản để Bộ đội Biên phòng tỉnh hoàn thành nhiệm vụ chính trị, cùng toàn dân bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới.

2. Tổng quan nghiên cứu

Bộ đội Biên phòng là lực lượng chuyên trách quản lý, bảo vệ biên giới quốc gia, bảo vệ lợi ích quốc gia dân tộc; bảo vệ hòa bình, an ninh, văn hóa, pháp luật, tài nguyên, môi trường sinh thái, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ở khu vực biên giới. Với vai trò đặc biệt quan trọng của các đơn vị Bộ đội Biên phòng, đến nay có một số công trình khoa học nghiên cứu về vấn đề này, trong đó tiêu biểu như: Đề tài cấp Nhà nước “Nghiên cứu xây dựng nền biên phòng toàn dân trong tình hình mới” (Bo Tu lệnh Bo doi Bien phong, 2006); “Nghiên cứu cơ sở xây dựng chiến lược bảo vệ biên giới Việt Nam giai đoạn đến năm 2020” (Bo Tu lệnh Bo doi

Bien phong, 2010); Đề tài khoa học cấp Bộ Quốc phòng “Nghiên cứu hoạt động của Bộ đội Biên phòng trong khu vực phòng thủ tỉnh biên giới đất liền” (Bo Tu lệnh Bo doi Bien phong, 2011)... Điều 5 Luật Biên phòng Việt Nam năm 2020 đã quy định nhiệm vụ của Bộ đội Biên phòng: “Bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc, hòa bình, an ninh, trật tự, an toàn xã hội, kinh tế, văn hóa, xã hội, tài nguyên, môi trường; bảo đảm việc thi hành pháp luật ở khu vực biên giới, cửa khẩu” (Quoc hoi nuoc Cong hoa xa hoi chu nghĩa Việt Nam, 2020). Những công trình trên đã đề cập đến vai trò của Bộ đội biên phòng trong xây dựng cơ sở chính trị xã hội ở vùng dân tộc thiểu số (DTTS) biên giới. Đây là những tài liệu có giá trị lớn về mặt khoa học, tuy nhiên đến nay chưa có công trình nào nghiên cứu sâu sắc về vai trò của Bộ đội Biên phòng tỉnh Nghệ An trong xây dựng cơ sở chính trị xã hội ở vùng DTTS biên giới. Chính vì vậy, bài viết tập trung làm rõ những kết quả và hạn chế, đề xuất giải pháp phát huy vai trò của Bộ đội Biên phòng tỉnh Nghệ An trong xây dựng cơ sở chính trị xã hội ở vùng DTTS biên giới.

3. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết chủ yếu sử dụng một số phương pháp như: tổng hợp, phân tích tài liệu thứ cấp, tập trung vào các công trình khoa học, các báo cáo có liên quan nhằm làm rõ những nội dung nghiên cứu của bài viết. Trên cơ sở tổng hợp, phân tích tài liệu, bài viết tập trung làm rõ những kết quả và hạn chế, đề xuất giải pháp phát huy vai trò của Bộ đội Biên phòng tỉnh Nghệ An trong xây dựng cơ sở chính trị xã hội ở vùng DTTS biên giới.

4. Kết quả nghiên cứu

Thực hiện nghiêm túc quan điểm, chính sách

của Đảng và Nhà nước, những năm qua, bộ đội Biên phòng tỉnh Nghệ An đã có nhiều chủ trương, biện pháp thiết thực, hiệu quả nhằm xây dựng cơ sở chính trị xã hội trên địa bàn khu vực biên giới. Các đơn vị đã tích cực tham gia xây dựng hệ thống chính trị bằng nhiều hình thức, phương pháp phù hợp. Thực hiện Quyết định số 27/QĐ-BTL, ngày 09/4/1999 của Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng về việc tăng cường cán bộ Bộ đội Biên phòng cho các xã biên giới, hải đảo, được sự nhất trí của Thường trực Tỉnh ủy Nghệ An, Đảng ủy Bộ đội Biên phòng tỉnh đã đề nghị điều động cán bộ tăng cường các xã biên giới, bờ biển, chuyên cán bộ tham gia cấp ủy địa phương, chuyên cán bộ đảng viên về tham gia sinh hoạt Đảng tạm thời tại các chi bộ thôn (bản) yếu kém trên tuyến biên giới phía Tây và các chi bộ thôn, xóm vùng giáo ven biển. Căn cứ Thông báo số 80-TB/TU, ngày 18/12/2020 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Nghệ An về việc triển khai chủ trương tăng thêm cấp ủy viên là cán bộ đồn Biên phòng tham gia cấp ủy cấp huyện, cấp xã biên giới, Đảng ủy Bộ đội Biên phòng tỉnh đã giới thiệu cán bộ đồn Biên phòng tham gia cấp ủy, các huyện biên giới đất liền; Hội đồng nhân dân cấp huyện, xã biên giới và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cấp huyện và cấp xã, nhiệm kỳ 2019-2024. Đặc biệt, thực hiện Chỉ thị số 681-CT/ĐUBP, ngày 08/10/2018 của Đảng ủy Bộ đội Biên phòng về việc phân công đảng viên đồn Biên phòng phụ trách các hộ gia đình ở khu vực biên giới, Đảng ủy, Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh đã lựa chọn và phân công 593 cán bộ, đảng viên phụ trách 2.846 hộ gia đình ở khu vực biên giới. Bộ đội Biên phòng tỉnh đã tham mưu cùng cố, kiện toàn 315 chi bộ, 264 tổ chức chính trị xã hội khác và kết nạp 812 đảng viên mới từ nguồn tại chỗ. Đội ngũ cán bộ tăng cường, đảng viên chuyển sinh hoạt đảng tạm thời và đảng viên đồn Biên phòng phụ trách hộ gia đình khu vực biên giới của Bộ đội Biên phòng tỉnh đã tham mưu có hiệu quả cho cấp ủy, chính quyền địa phương xây dựng, củng cố hệ thống chính trị cơ sở, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các tổ chức cơ sở đảng, hiệu lực điều hành của chính quyền và chất lượng hoạt động của các ban, ngành đoàn thể từ xã đến các thôn, bản, khối xóm.

Bên cạnh đó, Bộ đội Biên phòng tỉnh cũng đã tích cực tham gia phát triển KTXH, xóa đói, giảm nghèo. Các đơn vị đã tham gia thực hiện gần 70 công trình hạ tầng và các chương trình, dự án phát triển KTXH, gắn với củng cố quốc phòng - an ninh, khai thác, sử dụng có hiệu quả các nguồn kinh phí đầu tư xây dựng đường điện cho đồn Biên phòng kết hợp cụm dân cư, làm đường giao thông, nhà văn hóa... Triển khai thực hiện có hiệu quả các dự án xây dựng cơ bản do Bộ đội Biên phòng tỉnh làm chủ đầu tư ở khu vực biên giới nhất là hệ thống đường giao thông, điện lưới quốc gia, công trình thủy lợi... Vận động, phối hợp và tham gia thực hiện các công trình phúc lợi, an sinh xã hội; củng cố hệ thống trường học, nhà bán trú dân nuôi; nhà văn hóa cộng đồng, các thiết chế văn hóa ở các xóm, bản;

tham gia xây dựng các tiêu chí nông thôn mới ở các xã, bản khu vực biên giới, ven biển của tỉnh, từng bước thay đổi bộ mặt nông thôn, miền núi khu vực biên giới, góp phần đưa 02 xã biên giới đất liền (xã Tam Quang, huyện Tương Dương và xã Hạnh Lâm, huyện Thanh Chương) về đích nông thôn mới, giúp đỡ 3 xã nghèo (Tam Hợp, Môn Sơn, Bắc Lý) phát triển KTXH. Tổ chức cho cán bộ, chiến sỹ tham gia giúp dân hơn 5.050 ngày công để làm mới, tu sửa được gần 500 km đường giao thông nông thôn, 225,4 km kênh mương thủy lợi phục vụ cho sinh hoạt, sản xuất của nhân dân. Vận động cán bộ, chiến sỹ, các tổ chức chính trị xã hội, các cơ quan, doanh nghiệp, các nhà hảo tâm trong và ngoài tỉnh hỗ trợ quà tặng, tiền mặt trị giá gần 65 tỷ đồng để giúp đỡ các hộ nghèo trên địa bàn biên giới; Phối hợp triển khai xây dựng 255 nhà “Mái ấm cho người nghèo nơi biên giới”; 18 công trình dân sinh; 54 ngôi nhà “Mái ấm chiến sỹ nơi Biên giới”... góp phần giải quyết những khó khăn về nhà ở cho người nghèo khu vực biên giới và cán bộ, chiến sỹ trong Bộ đội Biên phòng tỉnh.

Đặc biệt, Bộ đội biên phòng tỉnh đã phối hợp với các sở, ngành có liên quan, chủ động tham gia thực hiện các đề án, chương trình giúp đỡ nhân dân khu vực biên giới, miền núi, xây dựng các mô hình sinh kế theo hướng hiệu quả, thiết thực, hỗ trợ đồng bào chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi theo hướng đẩy mạnh phát triển các sản phẩm đặc sản ở địa phương trở thành hàng hóa. Phối hợp với Hội Nông dân tỉnh thực hiện Đề án “Xây dựng cơ sở chăn nuôi lợn nái địa phương sinh sản cung cấp con giống cho nhân dân khu vực biên giới phía Tây tỉnh Nghệ An giai đoạn 2015-2018” tại 20 đơn vị cơ sở, cung cấp hơn 1.200 con lợn giống cho gần 400 hộ; phối hợp với Tập đoàn Viễn thông Quân đội Viettel trao tặng 2.670 con bò giống cho các hộ gia đình nghèo theo Chương trình “Bò giống giúp người nghèo biên giới”. Đẩy mạnh thực hiện phong trào thi đua “Dân vận khéo”, duy trì 108 mô hình “Dân vận khéo”, trong đó, có 58 mô hình giúp dân phát triển kinh tế có hiệu quả như: Trồng lúa nước, chanh leo, chè hoa vàng, nghệ đỏ, chăn nuôi gia súc... mang lại hiệu quả cao; 7/22 đơn vị giúp dân khai hoang ruộng nước chuyên đôi từ 01 vụ lúa/năm lên 02 vụ lúa/năm; triển khai các mô hình vì an sinh, xã hội: “Tủ thuốc biên cương”, “Ngôi nhà thiện nguyện”, “Tủ quần áo miễn phí, ai cần đến lấy, ai có sẽ chia”...

Các đơn vị đã tham gia khai thực hiện có hiệu quả Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”; thực hiện các Chương trình “Nâng bước em tới trường”, “Con nuôi đồn Biên phòng”, nhận đỡ đầu các học sinh có hoàn cảnh khó khăn. Xây dựng nhiều mô hình giúp phụ nữ vùng biên giới phát triển kinh tế, xóa đói, giảm nghèo như: Mô hình “Hỗ trợ phụ nữ phát triển kinh tế” tại xã Nhôn Mai; “Nuôi lợn đen phát triển kinh tế” tại xã Hạnh Dịch (huyện Quế Phong); “Nuôi Gà Đen” tại xã Na Ngoi (huyện Kỳ Sơn); “Chăn nuôi bò sinh sản phát triển kinh tế” tại xã Môn Sơn (huyện Con Cuông); “Điểm sáng vùng

biên” tại xã Tam Hợp (huyện Tương Dương), giúp đỡ cho hơn 255 gia đình hội viên phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn tại các xã biên giới. Các đơn vị triển khai các hoạt động hưởng ứng chương trình “Đồng hành cùng phụ nữ biên cương”, hỗ trợ 25/27 xã biên giới đất liền với tổng nguồn lực huy động được từ năm 2018-2020 hơn 2,8 tỷ đồng.

Đồng thời, Bộ đội Biên phòng đã tham gia xây dựng điểm sáng văn hóa vùng cao biên giới, khơi dậy và phát huy bản sắc văn hóa của từng dân tộc, tuyên truyền xóa bỏ các hủ tục lạc hậu. Các đơn vị biên phòng đã tham mưu cho các xóm, bản xây dựng, bổ sung các quy định, hương ước, quy ước phù hợp với tình hình thực tế của địa bàn và thực hiện có hiệu quả quy chế dân chủ ở cơ sở. Tham gia thực hiện tốt cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”; tu sửa, làm đẹp các công trình, di tích lịch sử, văn hóa ở địa phương; vận động cán bộ, nhân dân gương mẫu thực hiện các quy ước của cộng đồng, không tảo hôn, kết hôn không giá thú; thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang... Phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh tổ chức 1.271 buổi phổ biến pháp luật về biên giới và quản lý, bảo vệ biên giới với 37.291 em tham gia học tập; phối hợp tu sửa và làm mới phòng học, tặng đồ dùng học tập; mở 54 lớp dạy xóa mù và xóa tái mù chữ cho 793 người; vận động 831 em bỏ học trở lại trường học. Phối hợp với ngành Y tế triển khai thực hiện tốt chương trình quân dân y kết hợp, xây dựng 02 trạm xá Quân dân y; 07 phòng khám Quân dân y; tăng cường y, bác sĩ cho trạm xá các xã biên giới; khám, chữa bệnh và cấp thuốc miễn phí cho hơn 150.000 lượt người. Tích cực tham gia các hoạt động đền ơn, đáp nghĩa, chăm sóc gia đình chính sách, người có công, phụng dưỡng Mẹ Việt Nam anh hùng.

Bộ đội Biên phòng tỉnh đã tích cực cùng cơ quan chức năng, an ninh; xây dựng nền Biên phòng toàn dân vững mạnh, xây dựng biên giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển. Phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành nghiêm chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và các văn bản liên quan đến nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền an ninh biên giới quốc gia. Đẩy mạnh thực hiện chương trình kết nghĩa, huy động được nhiều nguồn lực từ tuyến sau hướng về biên giới. Tuyên truyền, vận động nhân dân đấu tranh ngăn chặn các hoạt động truyền đạo trái phép; các loại tội phạm và các tệ nạn xã hội, phát hiện, ngăn chặn các đối tượng xuất nhập cảnh trái phép qua biên giới; vận động nhân dân định canh, định cư, ổn định cuộc sống, không vượt biên, di cư trái phép sang Lào. Tham mưu địa phương triển khai thực hiện tốt phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia, duy trì 163 tổ, 2.612 hộ gia đình tự quản đường biên, mốc giới; 1001 tổ/21.563 thành viên tự quản an ninh trật tự xóm, bản; 99 tổ/1.464 phương tiện/5.495 thành viên tàu thuyền an toàn; 21 tổ/262 thành viên tự quản an ninh trật tự bến bãi an toàn, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự

an toàn xã hội ở khu vực biên giới.

Phối hợp thực hiện có hiệu quả Đề án thỏa thuận giữa Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Chính phủ nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào về việc giải quyết vấn đề di cư tự phát và kết hôn không giá thú trong vùng biên giới hai nước. Thực hiện tốt công tác đối ngoại biên phòng và tham mưu tiến hành có hiệu quả công tác ngoại giao nhân dân. Tham mưu tổ chức kết nghĩa 21 bản hai bên biên giới; mở lớp dạy tiếng Lào cho cán bộ các sở, ban, ngành cấp tỉnh, cán bộ địa phương và lực lượng vũ trang ở khu vực biên giới; tổ chức ký kết nghĩa giữa đơn vị Biên phòng với các đơn vị bảo vệ biên giới phía đối diện của nước bạn Lào; tổ chức khám, chữa bệnh cho 1807 lượt người, giúp bạn xây dựng trạm xá hữu nghị quân - dân; hỗ trợ xây dựng nhà văn hóa cộng đồng, nhà hữu nghị cho các hộ nghèo, công trình nước sạch.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác phối hợp của Bộ đội Biên phòng với cấp ủy, chính quyền tham gia xây dựng, củng cố cơ sở chính trị xã hội ở vùng đồng bào DTTS biên giới có thời điểm chưa chủ động; một số đơn vị còn thụ động, lúng túng trong triển khai thực hiện. Một số cán bộ cấp thôn chưa tâm huyết với công việc. Một số mô hình giúp dân phát triển kinh tế còn đơn giản, chưa tạo được tính bền vững; ở các thôn vùng cao biên giới tỉ lệ hộ nghèo còn cao. Một số đơn vị; cấp ủy, chính quyền địa phương chưa nhận thức đầy đủ, còn chưa sát sao trong chỉ đạo, điều hành, vận dụng cơ chế, chính sách, thiếu chủ động, sáng tạo trong quá trình tổ chức thực hiện. Chế độ, chính sách đối với đội ngũ cán bộ cấp thôn còn hạn chế, chưa tương xứng. Nhận thức của một số hộ dân về phát triển KTXH còn chưa đầy đủ; còn trông chờ, ỷ lại vào sự đầu tư, trợ cấp của nhà nước, ý chí vươn lên thoát nghèo chưa cao. Xuất phát điểm của các xã vùng sâu, vùng xa còn thấp; thiên tai, dịch bệnh thường xảy ra đã ảnh hưởng lớn đến phát triển KTXH và đời sống của đồng bào các dân tộc trên địa bàn biên giới.

5. Thảo luận

Để phát huy vai trò của Bộ đội Biên phòng tỉnh Nghệ An trong xây dựng cơ sở chính trị xã hội ở vùng đồng bào DTTS biên giới hiện nay, bài viết bàn luận một số biện pháp chủ yếu cần thực hiện tốt trong thời gian tới như:

Một là, tăng cường công tác tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện tốt quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Tập trung phổ biến sâu rộng trong nhân dân về Luật Biên giới quốc gia; Quyết định số 1163/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Đẩy mạnh công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền, vận động đồng bào vùng dân tộc thiểu số và miền núi; Nghị quyết số 12/NQ-CP ngày 15/02/2020 của Chính phủ về triển khai thực hiện Nghị quyết số 88/2019/QH14 ngày 18/11/2019 của Quốc hội phê duyệt Đề án tổng thể phát triển KTXH vùng đồng bào DTTS và miền núi, giai đoạn 2021-2030; Hiệp định quy chế biên giới quốc gia giữa Chính

phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Chính phủ nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào; Nghị định 71/2015/NĐ-CP, ngày 03/9/2015 của Chính phủ về quản lý hoạt động của người, phương tiện trong khu vực biên giới biên nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; Chỉ thị số 01/CT-TTg, ngày 09/01/2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc “Tổ chức phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới”... Đồng thời, tuyên truyền âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch chống phá cách mạng Việt Nam, nhất là các âm mưu, thủ đoạn ở khu vực biên giới, vùng dân tộc, tôn giáo để nhân dân tăng cường cảnh giác, chủ động tham gia đấu tranh. Muốn thực hiện được điều này, cần tiếp tục đổi mới nội dung gắn với đa dạng hóa hình thức và phương pháp tuyên truyền, vận động, trong đó tập trung đổi mới hình thức học tập chính trị, sinh hoạt cộng đồng, chú trọng tuyên truyền thông qua các phương tiện đại chúng (sách, báo, tài liệu, đài phát thanh, truyền hình, mạng Internet...); lồng ghép tuyên truyền qua các lễ hội; tranh thủ sự ủng hộ của người có uy tín, già làng, trưởng bản, trưởng dòng họ; tăng cường cán bộ, đảng viên xuống những nơi khó khăn, phức tạp để làm tốt công tác vận động quần chúng.

Hai là, tích cực tham gia xây dựng, củng cố hệ thống chính trị cơ sở vững mạnh. Bám sát vào sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp trên, tiếp tục tăng cường công tác xây dựng, củng cố hệ thống chính trị cơ sở vùng DTTS vững mạnh, tham mưu cho địa phương thực hiện tốt công tác tuyên chọn, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, lý luận chính trị cho đội ngũ cán bộ cơ sở. Tiếp tục tăng cường cán bộ biên phòng về giữ chức danh bí thư, phó bí thư các xã biên, giới; chuyển sinh hoạt tạm thời về các chi bộ thuộc địa bàn phức tạp, xung yếu và vùng giáo, phân công đảng viên về sinh hoạt tại chi bộ, cấp ủy xã biên giới. Bên cạnh, đó thường xuyên tham mưu củng cố, kiện toàn các tổ chức đoàn thể xóm, bản như chi hội Phụ nữ, Nông dân, Thanh niên, Cựu Chiến binh, Ban công tác Mặt trận; lựa chọn, bồi dưỡng nguồn phát triển đảng tại chỗ, nhất là tại các chi bộ vùng giáo. Phân công đảng viên đồn Biên phòng phụ trách các hộ gia đình khu vực biên giới, tập trung vào các hộ có hoàn cảnh kinh tế khó khăn, có mối quan hệ phức tạp hai bên biên giới, gia đình có con em có nguy cơ vi phạm pháp luật, tệ nạn xã hội... Đội ngũ cán bộ biên phòng được tăng cường cho cấp ủy, chính quyền địa phương; những đảng viên chuyên sinh hoạt đảng tạm thời về các chi bộ thôn, bản; đảng viên các đồn Biên phòng phụ trách hộ gia đình khu vực biên giới cần tham mưu các giải pháp để xây dựng hệ thống chính trị cơ sở, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của các tổ chức cơ sở đảng, hiệu lực điều hành của chính quyền và chất lượng hoạt động của các ban, ngành đoàn thể. Tham mưu cho địa phương tăng cường công tác phát triển đảng, nhất là phát triển đảng viên là người DTTS, là quân nhân xuất ngũ. Vận động người dân chủ động tham gia

xây dựng, củng cố hệ thống chính trị cơ sở, không vi phạm pháp luật, tích cực tham gia phong trào toàn dân bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới.

Ba là, chủ động phối hợp chặt chẽ với các sở, ban, ngành tham gia phát triển KTXH. Quán triệt và triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 12/NQ-CP ngày 15/02/2020 của Chính phủ về triển khai thực hiện Nghị quyết số 88/2019/QH14 ngày 18/11/2019 của Quốc hội phê duyệt Đề án tổng thể phát triển KTXH vùng đồng bào DTTS và miền núi, giai đoạn 2021-2030... nhằm thúc đẩy KTXH vùng đồng bào DTTS trên địa bàn biên giới ngày càng phát triển. Tập trung chỉ đạo các đơn vị tiếp tục thực hiện có hiệu quả phong trào thi đua “Bộ đội Biên phòng chung sức xây dựng nông thôn mới”, giúp dân xóa đói, giảm nghèo bền vững; Chương trình “Nâng bước em tới trường”; “Con nuôi đồn Biên phòng”; “Đồng hành cùng phụ nữ biên cương”; xây dựng “Điểm sáng biên giới”. Căn cứ sự chủ động, linh hoạt, sáng tạo trong việc huy động các nguồn lực xã hội phục vụ cho công tác phát triển KTXH vùng đồng bào DTTS ở khu vực biên giới. Phân công cán bộ, đảng viên đồn Biên phòng phụ trách, giúp đỡ các hộ gia đình ở khu vực biên giới; phát huy hiệu quả của đội ngũ cán bộ Bộ đội Biên phòng tăng cường cho các xã, thị trấn biên giới, khó khăn, chủ động tham mưu cho cấp ủy, chính quyền tổ chức thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ phát triển KTXH.

Bốn là, tập trung xây dựng các đơn vị Bộ đội Biên phòng vững mạnh toàn diện, thực hiện tốt nhiệm vụ được giao. Tập trung xây dựng các tổ chức đảng thực sự trong sạch, vững mạnh, có năng lực lãnh đạo toàn diện và sức chiến đấu cao, gắn xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh với xây dựng cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện, mẫu mực, tiêu biểu. Tăng cường công tác giáo dục, quản lý, rèn luyện nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên; kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục, bồi dưỡng, nâng cao trình độ, năng lực thực tiễn với rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống; kiên quyết đấu tranh với những quan điểm sai trái, giữ vững trận địa tư tưởng, sự đoàn kết thống nhất trong toàn Đảng bộ. Kết hợp chặt chẽ công tác tư tưởng với thực hiện chính sách, không ngừng chăm lo đời sống cho cán bộ, chiến sĩ và hậu phương quân đội, gắn công tác cán bộ, công tác tổ chức với công tác chính sách, hậu phương quân đội trong mỗi cơ quan, đơn vị. Coi trọng xây dựng đoàn kết, thống nhất trong tập thể đơn vị trên cơ sở nêu cao ý thức trách nhiệm của mỗi cán bộ, chiến sĩ; xây dựng bầu không khí đoàn kết, gắn bó trên tinh thần yêu đồng chí, đồng đội, coi “Đồn là nhà, biên giới là quê hương, đồng bào các dân tộc là anh em ruột thịt”. Phối hợp chặt chẽ với các lực lượng trong và ngoài quân đội, kịp thời phát hiện, kiên quyết đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch; chủ động nắm chắc tình hình, kịp thời phát hiện, dập tắt mọi âm mưu, hành động lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo, kích động lôi kéo đồng bào gây rối, bạo loạn. Khi xuất hiện “điểm nóng”, cần tìm rõ nguyên nhân, có biện pháp

giải quyết kịp thời, không để lan rộng, không để kẻ thù lấy cớ can thiệp; xử lý nghiêm minh theo pháp luật những kẻ cầm đầu, ngoan cố chống phá. Đồng thời, kiên trì thuyết phục, vận động những người nhẹ dạ, cả tin nghe theo kẻ xấu quay về với cộng đồng; đối xử khoan hồng, độ lượng, bình đẳng với những người lầm lỗi đã ăn năn, hối cải, phục thiện. Chủ động tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương xử lý giải quyết tốt các vấn đề có liên quan đến an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, không để xảy ra sơ hở, thiếu sót để phân tử xấu và các thế lực thù địch lợi dụng chống phá.

6. Kết luận

Phát huy truyền thống tốt đẹp của “Bộ đội Cụ Hồ”, trong những năm qua, cán bộ, chiến sĩ Bộ đội Biên phòng tỉnh Nghệ An luôn nêu cao tinh thần, trách nhiệm, tích cực tham gia xây dựng, củng cố

hệ thống chính trị cơ sở, phát triển KTXH, củng cố quốc phòng an ninh, xây dựng biên giới hòa bình, hữu nghị, góp phần quan trọng trong việc nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho đồng bào DTTS trên địa bàn tỉnh. Những kết quả đó có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trên nhiều phương diện, không những tô thắm thêm hình ảnh cao đẹp của “Bộ đội Cụ Hồ”, tăng cường mối quan hệ máu thịt quân - dân, mà còn thiết thực giúp đồng bào các dân tộc xóa đói giảm nghèo, cải thiện đời sống, củng cố lòng tin của đồng bào các dân tộc đối với sự lãnh đạo của Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa, tăng cường “thể trận lòng dân” vững chắc ngay từ cơ sở. Vì vậy, cần thực hiện nhiều giải pháp để nâng cao chất lượng, hiệu quả các hoạt động tham gia xây dựng cơ sở chính trị xã hội của bộ đội Biên phòng tỉnh trên địa bàn biên giới.

Tài liệu tham khảo

- Bo Tu lệnh Bo doi Bien phong. (2006). *Nghien cuu xay dung nen bien phong toan dan trong tinh hình moi*. De tai cap Nha nuoc.
- Bo Tu lệnh Bo doi Bien phong. (2010). *Nghien cuu co so xay dung chien luoc bao ve bien gioi Viet Nam giai doan den nam 2020*. De tai cap Nha nuoc.
- Bo Tu lệnh Bo doi Bien phong. (2011). *Nghien cuu hoat dong cua Bo doi Bien phong trong khu vuc phong thu tinh bien gioi dat lien*. De tai khoa hoc cap Bo Quoc phong.

- Bo Tu lệnh Bo doi Bien phong tinh Nghe An. (2021). *Ket qua tham gia xay dung co so chinh tri vung dan toc thieu so khu vuc bien gioi tinh Nghe An, giai doan 2010-2020*. Bao cao so 1580/BC-BCH, ngay 28/6/2021.
- Dang Cong san Viet Nam. (2018). *Chien luoc bao ve bien gioi quoc gia*. Nghi quyet so 33-NQ/TW ngay 28/9/2018 cua Bo Chinh tri.
- Dang uy Bo doi Bien phong. (2020). *Van kien Dai hoi Dai bieu Dang bo Bo doi Bien phong lan thu XV, nhiem ky 2020-2025*.
- Quoc hoi nuoc Cong hoa xa hoi chu nghia Viet Nam. (2020). *Luat Bien phong Viet Nam*. Ha Noi: Nxb. Chinh tri quoc gia.

BỘ ĐỘI BIÊN PHÒNG TỈNH NGHỆ AN THAM GIA XÂY DỰNG CƠ SỞ CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI VÙNG DÂN TỘC THIỂU SỐ KHU VỰC BIÊN GIỚI HIỆN NAY

Tạ Việt Hùng^a
Trần Ngọc Ngân^b

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Email: ^ataviethung.hung@gmail.com; ^bnganhvct683@gmail.com

Nhận bài: 13/2/2022; Phản biện: 02/3/2022; Tác giả sửa: 10/3/2022; Duyệt đăng: 14/3/2022; Phát hành: 31/3/2022

DOI: <https://doi.org/10.54163/0866-773X/661>

Bộ đội Biên phòng là lực lượng chuyên trách quản lý, bảo vệ biên giới quốc gia. Đây là lực lượng có vai trò quan trọng đối với việc xây dựng cơ sở chính trị - xã hội trên địa bàn biên giới, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi. Bài viết tập trung đánh giá những kết quả và hạn chế, từ đó đề xuất một số giải pháp chủ yếu để phát huy vai trò của Bộ đội Biên phòng tỉnh Nghệ An trong tham gia xây dựng cơ sở chính trị - xã hội ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số biên giới trong thời gian tới

Từ khóa: Bộ đội Biên phòng; Biên giới; Chính trị - xã hội; Vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi; Tỉnh Nghệ An.